

Предприети мерки от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране за стабилизиране на енергийния сектор в Република България

В доклад от 27.05.2013 г. на Световната банка са посочени редица проблеми пред енергийния сектор в България, с цел да подпомогне правителството при вземането на решения как да се подобри общественото доверие в управлението на енергийния отрасъл, как да се подобри финансовото състояние на отрасъла и как да се предостави адекватна подкрепа на бедните домакинства така, че да могат да си позволят екологично устойчиви и надеждни енергийни услуги.

Констатациите и препоръките на световната банка са насочени основно към необходимостта от комплексен пакет от мерки за подобряване на общественото доверие, финансовата жизнеспособност и поносимостта на цените включващи:

- Повишаване на авторитета, независимостта и капацитета на енергийния регулатор.
- Елиминиране на стимулите, водещи до неефективни инвестиции и поведение в търсене на лесна печалба.
- Адресиране по справедлив начин на въпросите за финансовите пасиви, възникващи от обективното канализиране на средства към ВЕИ, когенерацията, дългосрочните договори за закупуване на енергия и нереализираните инвестиции.
- Увеличаване на бюджетното финансиране за разширяване на нивото и обхвата на социалните енергийни помощи за уязвимите потребители.
- Премахване на конфликта на интереси на държавни служители и директори, имащи лични/семеини финансови интереси в енергийния сектор.

Към днешна дата и след последните решения на ДКЕВР за по-голямата част от описаните проблеми са предприети мерки за разрешаването им, а по останалите продължава да се работи активно.

I. Мерки в изпълнение на препоръките от Доклад на световната банка за състоянието на енергийния сектор.

Основните проблеми засегнати в доклада от компетенциите на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране могат да се групират по следния начин:

1. Прекомерни стимули и голям дял на задължително изкупуваната електрическа енергия.

- Големият дял производствени мощности на централи, които "задължително трябва да работят", прави системата негъвкава за конкурентоспособен, по-ефективен пазар на електроенергия
- Стимулите са грубо нарушени:

- Когенератори продават енергия на преференциални цени и обратно изкупуват повечина енергия за собствено потребление
- Голямо кръстосано субсидиране от електроенергия към топлина
- Рамката за насърчаване на възобновяемата енергия и растежът са лошо проектирани и регулирани
- Разпределянето на квоти за производство на електроенергия за регулирания пазар е движено от социални съображения
- Бързо натрупване на енергия от възобновяеми източници при високи преференциални тарифи
- Високи преференциални тарифи, плащани на централите с "комбинирано производство", които са наложени със закон
- Разходите по дългосрочните договори и ВЕИ са много по-високи от производствените разходи на останалите държавни електроцентрали.
- Ключови пазарни механизми не са налице:
 - Липсва балансиращ пазар;
 - Липсва електроенергийна борса.

С решение Ц-12/30.06.2014 г. комисията драстично намалява дела на задължително изкупуваната електрическа енергия по преференциални цени, както и електрическата енергия съгласно сключените ДДИЕЕ.

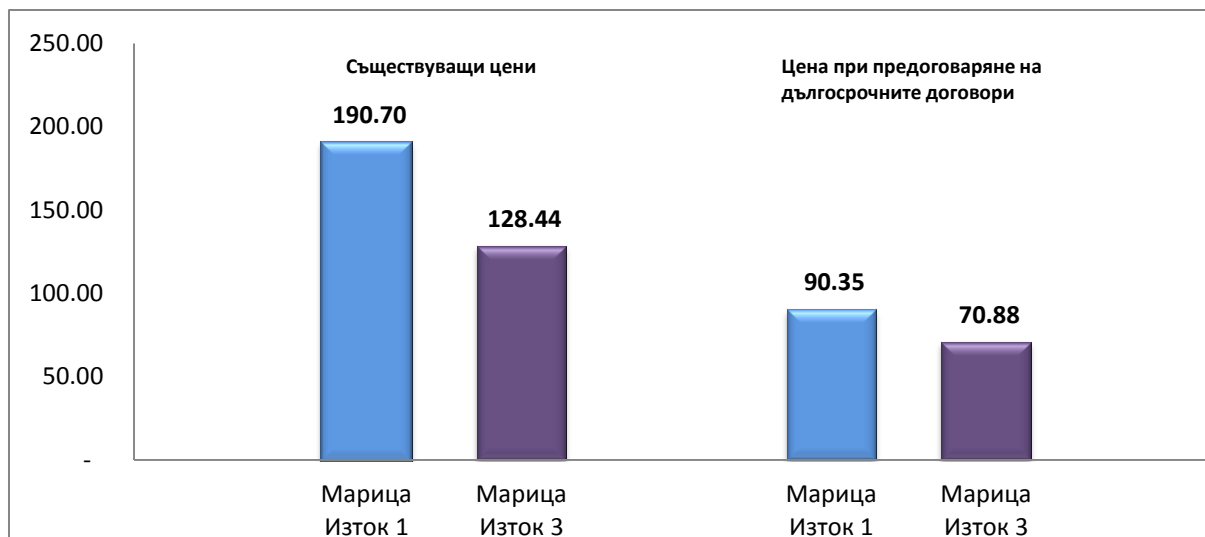
С оглед намаленото потребление на енергия на регулирания пазар и при спазване на принципите по чл. 23 и чл. 24 от ЗЕ, сред които са и: създаване на условия за осигуряване на баланс между производството и потреблението на електрическа енергия на вътрешния пазар, справедливо разпределяне на икономическите последици от либерализирането на пазара между всички страни по сделките с електрическа енергия, както и осигуряване на балансирано изменение на цените за краен клиент, при формирането на енергийния микс на обществения доставчик за покриване потреблението на регулирания пазар, е включена електрическа енергия от централите с дългосрочни договори за изкупуване, равняваща се на разполагаемостта на един блок на „Ей и Ес ЗС Марица Изток 1” ЕООД и разполагаемостта на два блока на „КонтурГлобал Марица Изток 3” АД. Пълната цена за енергия на „Ей и Ес ЗС Марица Изток 1” ЕООД е намалена с 30 %, а на „КонтурГлобал Марица Изток 3” АД с 20 %. По силата на § 16, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗЕ и условията на сключените договори за дългосрочно изкупуване на електрическа енергия (ДДИЕЕ) до постигане на съгласие за изменение на същите „НЕК“ ЕАД заплаща електрическата енергия и разполагаемост в обем и цени съгласно условията и срока, при които тези договори са сключени. В случая, обаче, са налице икономически необосновани разходи, произтичащи от условията на сключените ДДИЕЕ, които комисията, предвид общите принципи по ЗЕ и трайната тенденция за намаляване на потреблението на регулирания пазар, счита, че не следва да бъдат възстановявани единствено чрез цените на крайните

потребители на този пазар. В тази връзка на основание чл. 21, ал. 1, т. 6 от ЗЕ ДКЕВР с т. 1 от Решение № ЕЕ-1 от 27.05.2014 г. е изискала „НЕК“ ЕАД и страните по сключените с него ДДИЕЕ - „Контур Глобал Марица изток 3“ АД и „Ей и Ес 3С Марица изток 1“ ЕООД, да започнат преговори за изменение на тези договори. Също така, ДКЕВР е извършила анализ на ДДИЕЕ, въз основа на който е установила, че са налице предпоставки за неспазване на правото на Европейския съюз, поради наличие на данни от които следва, че сключените ДДИЕЕ са неправомерна държавна помощ за производителите по тях, поради което са несъвместими с вътрешния пазар. В тази връзка ДКЕВР е сезирала Европейската комисия с жалба от 20.06.2014 г., в която са изложени аргументи за преустановяване под формата на прекратяване на сключените споразумения между „НЕК“ ЕАД, от една страна и „Контур Глобал Марица изток 3“ АД и „Ей и Ес 3С Марица изток 1“ ЕООД, от друга страна. Жалбата е придружена и от искане по чл. 11, т. 1 от Регламент (ЕО) № 659/1999 г. на Съвета от 22 март 1999 г. за установяване на подробни правила за прилагането на чл. 108 от Договора за функциониране на Европейския съюз, за постановяване от Европейската комисия на разпореждане за преустановяване на държавната помощ до окончателното ѝ произнасяне по жалбата. Искането е обосновано с оглед необходимостта от преустановяване влиянието на неправомерното държавно подпомагане, с което се застрашава свободната икономическа среда чрез поставяне в по-изгодно положение на производителите по ДДИЕ в сравнение с останалите участници на енергийния пазар.

В същото време, в изпълнение на правомощието си по чл. 21, ал. 1, т. 6 от ЗЕ, ДКЕВР може да укаже на НЕК ЕАД и производителите, страни по ДДИЕ, да инициират преговорен процес във връзка с привеждане на механизмите за ценообразуване в съответствие с правото на ЕС. В тази връзка е стартирана процедура за преговори с централите „Ей и Ес 3С Марица Изток 1“ ЕООД и „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД за предоговаряне на споразуменията за дългосрочно изкупуване на електрическа енергия в частта, касаеща формирането на цените за енергия и разполагаемост и дела на задължително изкупуваната разполагаемост с оглед адаптирането им към пазарните нива, при следните целеви резултати:

- намаляване на пълната цена за енергия на „Ей и Ес 3С Марица Изток 1“ ЕООД с 30 %;
- намаляване на пълната цена за енергия на „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД с 20%;
- намаляване с 50 % на договорената в споразуменията разполагаемост на „Ей и Ес 3С Марица Изток 1“ ЕООД и „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД.

Предоговарянето на ДДИЕ при така заложените параметри, би облекчило електроенергийната система и съответно крайните потребители на електрическа енергия с 424 млн. лв. за следващия ценови период и с 5,4 млрд. лв. за целия период на действие на ДДИЕ.

Прогнозните количества електрическа енергия от възобновяеми източници (ВИ) при формирането на енергийния микс на обществения доставчик съответстват на дела на потреблението на регулирания пазар на електрическа енергия за ценовия период 01.07.2014 г. – 30.06.2015 г. Комисията, предвид общите принципи по чл. 23, т. 4, т. 6 и т. 13 от ЗЕ - за осигуряване на баланс на интересите между енергийните предприятия и клиентите на пазара на електрическа енергия, създаване на стимули за развитие на конкурентен пазар, както и създаване на условия за осигуряване на баланс между производството и потреблението на електрическа енергия на вътрешния пазар, както и трайната тенденция за намаляване на потреблението на регулирания пазар, е счела, че формирането на разходите на обществения доставчик за изкупуване на енергия за регулирания пазар от ВИ по преференциални цени следва да бъде на база количества, определени като 50 % от заложените средногодишни работни часове на фотоволтаичните и вятърни централи. В тази връзка ДКЕВР е предложила на министъра на икономиката и енергетиката законодателни промени в Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), въз основа на които комисията да определя ежегодни количества електрическа енергия, произведени от възобновяеми източници, които да бъдат изкупувани по преференциални цени при съобразяване на потреблението в страната. Също така, след детайлен анализ на съществуващите схеми за подпомагане на производителите на електрическа енергия от ВИ ДКЕВР е установила, че регламентирания в ЗЕВИ схеми водят до прекомерно подпомагане, което създава условия за неспазване на правото на Европейския съюз. В тази връзка ДКЕВР е сезирала Европейската комисия с жалба, в която са изложени аргументи за преустановяване под формата на прекратяване на схемите за подпомагане, в частта им водеща до прекомерност. Жалбата е придружена и от искане по чл. 11, т. 1 от Регламент (ЕО) № 659/1999 г. на Съвета от 22 март 1999 г. за установяване на подробни правила за прилагането на чл. 108 от Договора за функциониране на Европейския съюз, за постановяване от Европейската комисия на разпореждане за преустановяване на схемите за подпомагане, в частта им на прекомерност, до окончателното ѝ произнасяне по жалбата.

До влизането в сила на такова изменение на ЗЕВИ и произнасянето на ЕК по жалбите, по силата действащия чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ „НЕК“ ЕАД ще бъде длъжно през ценовия период 01.07.2014 г.- 31.06.2015 г. да изкупува по преференциална цена количествата електрическа енергия, произведена от ВИ, до размера на определената средногодишна продължителност на работа съгласно решението на ДКЕВР за определяне на цена на конкретния производител, което за този период представлява икономически необоснован разход в размер на 541 млн. лв. По силата на закона тази сума следва да се възстанови чрез цените на крайните потребители.

Предприетите мерки спрямо ВЕИ сектора са от изключителна важност след бума на присъединяване на ВЕИ мощности към юни 2012 г., в резултат на който в електроенергийната система работят 1000 МВт соларни централи при заложен от ЕК – 300 МВт.

	Кумулативна инсталирана мощност	Цели по национален план за 2020 за ФтЕЦ	Целта достигната през
Австрия	418	322	достигната 2012
Белгия	2,65	1,34	достигната 2011
България	908	303	достигната 2012
Чехия	2,072	1,695	достигната 2010
Дания	394	6	достигната 2010
Франция	4,003	4,86	2013-2014
Германия	32,411	51,753	2016-2020
Гърция	1,536	2,2	2013-2014
Унгария	4	63	2013-2015
Италия	16,361	8	достигната 2011
Холандия	266	722	2014-2016
Полша	7	3	достигната 2012
Португалия	244	1	2016-2020
Румъния	30	260	2013-2016
Словакия	523	300	достигната 2011
Словения	198	139	достигната 2012
Испания	5,166	8,367	2016-2020
Швеция	19	8	достигната 2011
Великобритания	1,829	2,68	2013-2014

В същото време комисията инициира проверки във ВЕИ сектора, които все още не са завършили, като междинните доклади индикират следните проблеми, които са в процес на анализ за извършени нарушения:

- Големи ветропаркове са продавали електрическа енергия преди въвеждане в експлоатация;
- Множество малки централи финансирани по мярка 311 и мярка 312 от ПРСР са сключвали договори с крайните снабдителите на пълната преференциална цена. Не е постъпила информация от ЕБВР за централи подпомагани по европейски схеми;
- Документи от ДНСК съдържат данни за едни производствени мощности, докато в документите за присъединяване към ЕРП се съдържат по-големи мощности. Установени са и други разминавания в документи от ДНСК с тези в ЕРП;
- Голям брой централи въведени в експлоатация през месец юни 2012 г. започват да издават фактури за произведена електрическа енергия след 4, 5, 6 и повече месеци – индикация, че тези централи може да не са били изградени към датата на въвеждане в експлоатация;
- Установени са липса и непредоставяне на документи за съгласуване с преносното предприятие на условията за присъединяване на централи присъединени към разпределителната мрежа;
- Има разминавания на номера на документи издадени от ДНСК и тези съдържащи се в досиетата на централите в ЕРП;
- Установено нарушение на изискванията на чл. 30, ал. 5 от ЗЕВИ по силата на което производители на електрическа енергия с инсталирана мощност над 30kw предават данни в реално време на разпределителното предприятие;
- Сключвани са договори за изкупуване на електрическа енергия преди получаване на разрешение за ползване (изменение на ЗЕВИ 10.04.2012 г.);
- Установено е, че за някои централи няма сключвани договори за достъп.

По отношение на количествата и разходите за производство на електрическа енергия от високо ефективно комбинирано производство, те са определени в изпълнение препоръките на Световната банка и Европейската комисия, а именно прогнозните количества електрическа енергия за продажба от производители по комбиниран начин с преобладаващ топлинен товар за стопански нужди са коригирани с количествата, които по данни на „ЕСО“ ЕАД се потребяват от небитови клиенти, които не са на бюджетна издръжка, и които се снабдяват с топлинна енергия от съответния производител.

Относно констатацията за кръстосано субсидиране между електрическа и топлинна енергия след проведените открити заседания и обществени обсъждания на тема цени в сектор „Топлоенергетика“, по време на които се изслушаха мненията по казуса на производителите и обществените организации, стана ясно, че с оглед предотвратяване на рязко увеличение на цените на топлинната енергия този процес трябва да се осъществи плавно за период от няколко години.

В доклада на Световната банка са отбелязани големите разлики между изкупните цени на електрическата енергия произвеждана от фотоволтаични и вятърни електрически централи в България и Турция, което е породило бързото развитие на ВЕИ сектора в

България. С Решение № Ц-13/01.07.2014 г. преференциалните цени са определени до нивата в съседните на България държави, съответно за изкупуване на електрическата енергия от фотоволтаични централи - средна цена 83 евро/МВтч и за вятърни електрически централи - средна цена от 58 евро/МВтч. Синхронизирането на цените с тези от региона е от изключителна важност за реализирането на енергията от излишните мощности в съседните държави. В същото време съобразявайки се с препоръките от доклада на Световната банка цените за изкупуване на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, когато инвестицията за изграждането на енергийния обект се подпомага със средства от национална или европейска схема за подпомагане, са намалени допълнително с дела на използваните средства по съответната програма.

Съгласно препоръките на Световната банка и Европейската комисия в началото на годината разделянето на „НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ” ЕАД и „ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЕН СИСТЕМЕН ОПЕРАТОР” ЕАД стана факт, а на ЕСО ЕАД е издадена лицензия за пренос на електрическа енергия.

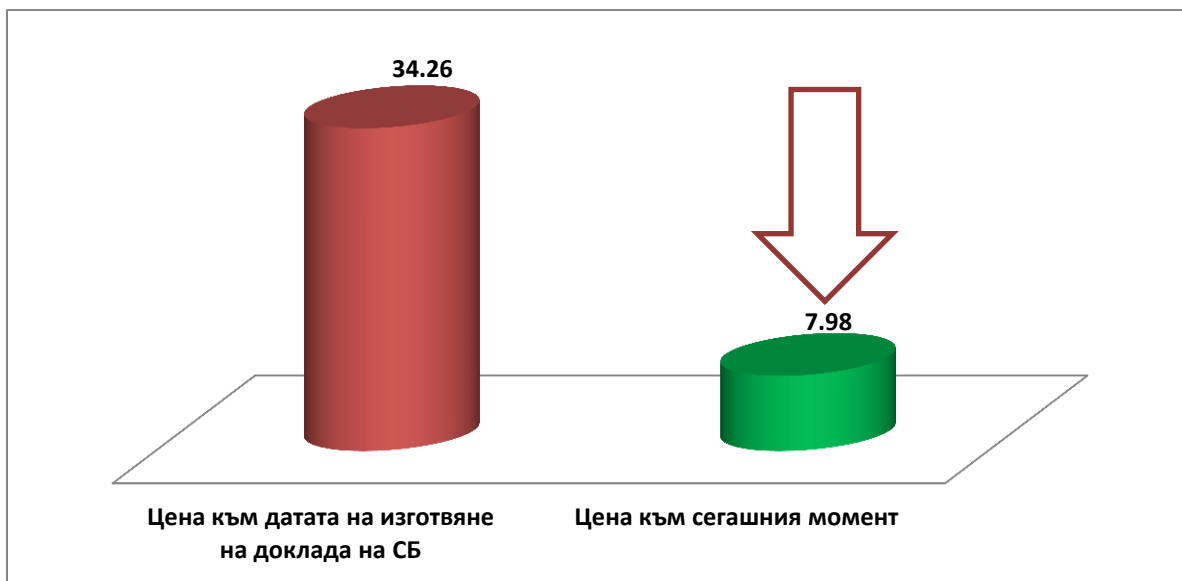
Следва да се отбележи, че от 01.06.2014 г. стартира балансиращия пазар иницииран с решение на ДКЕВР от м. Февруари, както и е издаден лиценз на „Българска независима енергийна борса” ЕАД за дейността “организиране на борсов пазар на електрическа енергия”.

2. Според Световната банка основните фактори, допринасящи за финансовата неустойчивост на енергийната система са наличните административни ограничения за износ на излишната мощност.

Световната банка счита, че дори и с нарастващото търсене на електроенергия, България ще продължи да има излишък на доставки за поддържане на енергийната сигурност и улесняване на износа. Износът за Западните Балкани и Гърция е намалял през 2011 г. и 2012 г. поради икономическия спад. Сега Турция е важен пазарен канал, но увеличението за Турция не компенсира напълно спада за другите страни. Допълнителните пречки пред износа включват:

- Достъп до електроенергия на конкурентни ценови нива за регионалния пазар
- Високи такси за пренос
- Ограничен мрежови капацитет за износ

По отношение на облекчаването на износа на излишните мощности съгласно препоръките на Световната банка, след серия ценови решения на ДКЕВР, цената за мрежови услуги през електропреносната мрежа е намалена с 50%, премахнати са добавките за зелена енергия, ВЕКП и „невъзстановяеми разходи“ като по този начин таксите са редуцирани 4 пъти с цел стимулиране на износа към съседните страни и създаване на предпоставки за конкурентоспособност на електрическата енергия от българските производители с енергията търгувана на европейските борси.

3. Съгласно доклада увеличаващият се финансов недостиг представлява заплаха за финансовата стабилност, като общата му стойност прогнозирана до 2030 г. ще възлезе на 5-20 милиарда лева. Прогнозираният финансов дефицит до 2014 г. е между 800 млн. и 1,2 млрд. лв. Световната банка отчита, че са необходими няколко мерки за справяне с недостига, като увеличението на цените не е единственото решение.

Направена е констатация, че несигурното финансово положение на НЕК ЕАД е резултат от много държавни действия:

- Законово регламентирано високо заплащане за предоставяне на услуги за някои технологии;
- Липса на планиране при разширяване на ВЕИ;
- Публични инвестиции в енергийния сектор осчетоводявани по извън бюджетни сметки;

Относно увеличаващият се финансов недостиг, който представлява заплаха за финансовата стабилност на енергийната система Държавната комисия за енергийно и водно регулиране установи дефицит в Обществения доставчик в размер на 2,9 млрд. лв. От тях 1,4 млрд. лв. натрупани от инвестиционната дейност на дружеството по проектите АЕЦ Белене и Хидровъзел „Цанков камък“, задължения които не са свързани с лицензионната дейност на дружеството и затова не подлежат на компенсация чрез цената, по която дружеството продава електрическа енергия на крайните снабдители и електроразпределителните дружества. Дефицитът натрупан от регулираната дейност на НЕК ЕАД е 1,5 млрд. лв., като с решение Ц-12/30.06.2014 г. на обществения доставчик са признати от комисията в цената 998 769 хил. лв. от установения общ дефицит, свързан с регулираната дейност – 1 493 785 хил.лв. Предвижда се признатите разходи да се възстановят в рамките на следващите 5 регулаторни периода или до 30.06.2019 г.

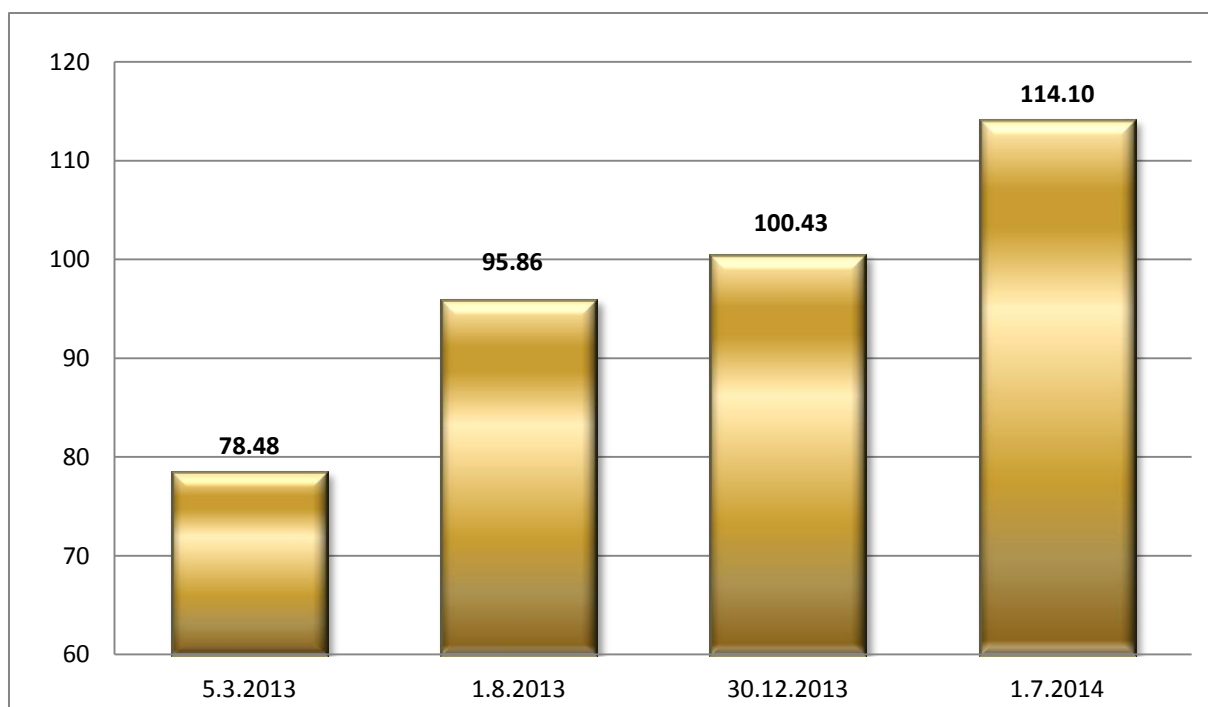
В следващите ценови периоди комисията ще определи подходящ механизъм за възстановяване на остатъка от 495 016 хил.лв. въз основа на анализ на финансовото

състояние на обществения доставчик и с оглед недопускане на рязко увеличение на цените на крайните клиенти.

Погасителен план за 5 годишен период на признатите от ДКЕВР разходи, подлежащи на компенсиране от предходни ценови периоди и включени в цената за енергия на Обществения доставчик в хил. лв.						
Видове разходи	Сума за компенсиране	Разходи за компенсиране за ценови периоди от 01.07.2014	Разходи за компенсиране за ценови периоди от 01.07.2015	Разходи за компенсиране за ценови периоди от 01.07.2016	Разходи за компенсиране за ценови периоди от 01.07.2017	Разходи за компенсиране за ценови периоди от 01.07.2018
Компенсация на неизкупената разполагаемост от МИ1 и МИ3 за I - полугодие на 2013	34 369	34 369	-	-	-	-
Компенсация на неизкупената разполагаемост от МИ1 и МИ3 за ценови период 01.08.2013 г. - 30.06.2014 г.	174 344	87 172	87 172	-	-	-
Компенсация на разходите, свързани с експлоатация на ПАВЕЦ за ценови период 2013-2014 г., до стартирането на балансиращия пазар от 01.06.2014г.	392 407	68 200	81 052	81 052	81 052	81 052
Невъзстановени разходи от Методиката за компенсиране на разходи от задължително изкупуване на електроенергия от ВЕИ	397 649	79 530	79 530	79 530	79 530	79 530
Общо признати разходи на ОД	998 769					
Обща остатъчна сума подлежаща на разсрочване в следващи ценови периоди	495 016					
Общ дефицит в ОД от регулирана дейност към 30.06.2014 г.	1 493 785					

С посочените по-горе мерки, а именно предложените промени в ЗЕВИ и жалбите до Европейската комисия относно сключените ДДИЕ и преференциалните цени на електрическата енергия произведена от ВЕИ, ДКЕВР има за цел да преустанови натрупването на нови задължения в системата, които биха довели до допълнително влошаване на финансовото състояние на Обществения доставчик.

С оглед значително влошеното финансово състояние на Обществения доставчик цената, по която продава електрическа енергия на крайните снабдителите за покриване на потреблението на регулирания пазар е увеличена с 45% спрямо действащата към началото на 2013 г.

4. Световната банка изразява опасения от липсата на достатъчно технически и финансов капацитет в ДКЕВР за да изпълни своите задължения.

- Броят на персонала (128) е малък, като се вземе предвид обхвата на дейност в сферата на електричеството, газа и водите;
- Има около 15 експерти, които покриват електрическия сектор;
- Бюджетът не е достатъчен – вторият най-нисък по размер на един зает в Европа; той е част от държавния бюджет и не е целево защитен;

В тази връзка комисията е предприела действия относно изменението на съществуващото законодателство в частта му за структурата и функциите на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране.

Предложената редакция относно бюджета на националния регулаторен орган, се изразява в неангажиране на никакъв ресурс от държавния бюджет в бъдеще, като ДКЕВР формира разходната част на бюджета си, в зависимост от приходите си от лицензионна дейност.

Предлаганият законопроект за изменения и допълнения на Закона за енергетиката отчита и реализира препоръки, касаещи дейността и статута на ДКЕВР, дадени от Европейската комисия, Световната банка и Сметната в одитния доклад № 0000000213 от юли 2013 г.

Съгласно действащата законова рамка бюджетът на комисията не е самостоятелен и се утвърждава от изпълнителната власт, което поражда съмнение за финансовата независимост на комисията. В тази връзка, за да се гарантира независимостта на ДКЕВР е необходимо да се осигури на самостоятелен бюджет, чиято разходна част да се формира от пълния размер на приходите по чл. 27 от ЗЕ. В този смисъл са

препоръките на Европейската комисия, Световната банка, както и одитния доклад на Сметната палата № 0000000213 от юли 2013 г.

В предложения проект за изменение и допълнение на ЗЕ се предвижда възнагражденията на председателя и членовете на комисията да бъдат съобразени с доходите на мениджърите в дружествата със 100% държавно участие в сектор „Енергетика“, предвид отговорностите които носят и необходимостта от вземане на автономни решения, независимо от всякакви политически или икономически интереси. Законопроектът отчита, че председателя и членовете на комисията са лица работещи по трудово правоотношение, поради което следва да имат правата, регламентирани в Кодекса на труда и другите относими актове.

С предлаганите изменения се въвеждат гаранции, ДКЕВР да разполага с необходимите човешки ресурси, които са предпоставка за ефективно осъществяване на нейните правомощия. Също така, в доклада на Европейската комисия се посочва, че експертите от ДКЕВР често напускат работа поради неатрактивни заплати. Ограничение за адекватно възнаграждение на служителите на ДКЕВР е Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация.

5. Световната банка констатира и, че потребителите са притеснени от практиките на отчитане, и начина по който електроснабдителните дружества фактурират потребената електрическа енергия пораждат неясноти.

- Потребителите не са сигурни за какво са таксувани;
- Сметките не правят съществената информация разбираема;
- Миналата консумация не е обяснена;
- Циклите на отчитане са нередовни;

С последните изменения на Правилата за търговия с електрическа енергия, комисията е предложила модел на фактура, който да се въведе от всички електроснабдителни дружества. Целта на предложената форма на фактурата е да се направи съществената информация относно потребеното количество електрическа енергия, крайната цена и компонентите, които влизат в състава и по-разбираема за потребителите.

II. Регулаторни одити

В началото на 2014 г. са проведени одити на „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД, „ЧЕЗ Разпределение България“ ЕАД и „Енерго-Про Мрежи“ АД. Одитните екипи установиха изплащане на необосновани комисионни на свързаните дружества, необосновано високи разходи за мениджърски и консултантски услуги и неотразени във финансовите резултати по-малко разходи за технологични загуби по мрежата

Проверките обхващат цялостната дейност на трите електроразпределителни дружества от техническа, икономическа и юридическа гледна точка.

Одитите констатираят общо 2690 нарушения.

Най-голям брой от тях са тези, свързани с подмяна на електромерите. При „ЧЕЗ Разпределение България“ ЕАД са констатирани 1088 нарушения, свързани с подмяна на електромерите от направени 1283 проверки (в 85% от проверените случаи). При „ЕВН

България Електроразпределение“ ЕАД са установени 349 нарушения, за които са съставени констативни протоколи, от общо направени 553 проверки (в 63% от случаите). Що се отнася до „Енерго-Про Мрежи“ АД, от проверени 570 съоръжения нарушения са констатирани в 320 случая (в 56% от случаите). Други констатирани нарушения са свързани с отчитането на консумирана електроенергия за период, по-дълъг от установения от ДКЕВР.

Нарушения са установени и по отношение на качеството на доставяната електрическа енергия – с по-високо или по-ниско напрежение от установеното по БДС. При „ЧЕЗ Разпределение България“ ЕАД от 33 направени проверки при 5 случая одиторите считат, че е извършена манипулация от страна на дружеството. От останалите 28 проверки са установени 15 нарушения (в над 50% от случаите). При „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД са констатирани нарушения в над 64% от случаите. При „Енерго-Про Мрежи“ АД нарушенията са в 57% от проверените случаи.

По време на регулаторния одит е извършен и задълбочен анализ на финансовите показатели на трите електроразпределителни дружества, в т.ч. отчетени приходи, технологични загуби и административни разходи (включително разходи за външни услуги) и разходи за експлоатация и поддръжка.

„ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД, „ЧЕЗ Разпределение България“ ЕАД и „Енерго-Про Мрежи“ АД за регулираната си дейност през периода 2008-2012 г. са отчетели 220 млн. лв. повече приходи над утвърдените. В допълнение дружествата са имали необходимост от много по-малък размер технологични загуби в сравнение с това, което те са заявили и им е заложено от Регулатора.

Вследствие на това реализираната икономия от технологични загуби за трите електроразпределителни дружества е в размер на 405 млн.лв. Въпреки това, те не са отчетели по-големи печалби, а са използвали средствата за увеличаване на административните разходи, в т.ч. консултантски услуги, комисионни, мениджърски услуги, външни услуги от свързани лица и други преки разходи. Тези разходи значително надвишават утвърдените от ДКЕВР в регулаторната рамка. Проведените одити показват, че дружествата са надвишили неправомерно разходите си с 818 млн. лв. Констативните протоколи от проверките са предоставени по компетентност на българските институции.

Констатациите от проведените одити на електроразпределителните дружества са отразени в приетите с решение Ц-12/30.06.2014 г. цени на електрическата енергия.

III. Проекти на нормативни и общи актове, методики и указания

За периода 01.01.2014 г. – 31.07.2014 г. ДКЕВР е изготвила проекти за промяна на редица нормативни документи:

1.1. Наредба за изменение и допълнение на Наредба №1 от 18.03.2013г. за регулиране на цените на електрическата енергия;

1.2. Наредба № 5 от 23 януари 2014 г. за регулиране цените на топлинната енергия;

1.3. Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на "Булгартрансгаз" ЕАД;

1.4. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 19.03.2013 г. за регулиране на цените на природния газ;

1.5. Указания на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране за образуване на цените за достъп и пренос на природен газ през газоразпределителните мрежи и за продажба на природен газ от краен снабдител при регулиране на газоразпределителните дружества чрез метода „Горна граница на цени“;

1.6. Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи;

1.7. Указания за образуване на цените на топлинната енергия и на електрическата енергия от комбинирано производство при регулиране чрез метода „норма на възвръщаемост на капитала“;

1.8. Методика за осъществяване на контролните правомощия на държавната комисия за енергийно и водно регулиране по закона за енергетиката и закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги април 2014 г.;

1.9. Правила за търговия с електрическа енергия;

1.10. Проект на Правила за търговия с природен газ;

1.11. Правила за управление на електроенергийната система;

1.12. Правила за управление на електроразпределителните мрежи;

1.13. Указания за управление и разпределение на капацитет за междусистемен газопровод IGB според § 6 на чл. 36 от Директива 2009/73/ЕО, фаза II: покана към участниците във фаза “заявления за интерес” да представят обвързващи оферти за резервиране на капацитет в междусистемен газопровод IGB;

1.14. Условия за разглеждане на жалби в Държавната комисия за енергийно и водно регулиране.

2. Приети са и следните Общи условия:

2.1. Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на „Енерго-Про Мрежи” АД;

2.2. Общи условия за продажба на електрическа енергия на „Енерго-Про Продажби” АД;

2.3. Общи условия за продажба на топлинна енергия за битови нужди от „Топлофикация София” ЕАД на клиенти в гр. София;

2.4. Единни Общи условия за предоставяне на В и К услуги на потребителите от В и К операторите;

2.5. Общи условия за продажба на електрическа енергия на „ЕВН България Електроснабдяване” ЕАД;

2.6. Общи условия на договорите за достъп и пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на „ЕВН България Електроразпределение” ЕАД;

2.7. Общи условия за използване на електроразпределителната мрежа на "ЧЕЗ Разпределение България" АД;

2.8. Общи условия на договорите за продажба на електрическа енергия на „ЧЕЗ Електро България” АД.

3. Подготвени са и промени в следните закони

1.1. Закон за енергията от възобновяеми източници;

1.2. Закон за енергийната ефективност;

Въз основа на описаните по-горе предприети мерки от ДКЕВР, можем да направим извод, че по-голямата част от констатираните от световната банка проблеми са решени, а по останалите са предприети мерки за скорошно преодоляване.